

คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน

การพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(Environmental Health Accreditation: EHA)

กระบวนการที่ 4

การจัดการขยะ

คำนำ

การรับรองคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation: EHA) เป็นกลไกและเครื่องกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดการพัฒนาระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบทั้งองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพและยั่งยืน ลดความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม เป็นการสร้างหลักประกันให้แก่ประชาชนที่จะได้รับการคุ้มครองด้านการบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณภาพ และช่วยส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชนให้ดีขึ้น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่ควบคุมดูแลเกี่ยวกับการอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อคุ้มครองประชาชนด้านสุขภาพ โดยครอบคลุมการดำเนินกิจการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขของประชาชน ตั้งแต่ระดับครัวเรือน ชุมชน ตลอดจนกิจการขนาดเล็กและขนาดใหญ่

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จึงได้จัดทำคู่มือ มาตรฐานการปฏิบัติงานของการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (SOP) **กระบวนการที่ 4 การจัดการขยะ** เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ได้คุณภาพตามมาตรฐานการปฏิบัติงานระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนสอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพบริหารราชการของประเทศต่อไป

กรมอนามัย

วัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือ SOP

คู่มือ มาตรฐานการปฏิบัติงานของการพัฒนาคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (SOP) จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ผู้ปฏิบัติงานสามารถใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการทำงาน ทราบว่าควรปฏิบัติอย่างไร เมื่อใด กับใคร เป็นประโยชน์กับผู้บริหารในการติดตามงานได้ทุกขั้นตอน ลดความผิดพลาดในการทำงาน นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการฝึกอบรม เพื่อเป็นสื่อในการประสานงาน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานสอดคล้องกับ นโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

ประโยชน์ของการจัดทำคู่มือ SOP

1. ผู้ปฏิบัติงานที่ใช้คู่มือ SOP นี้ จะไม่เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน เกิดความเข้าใจและช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการทำงาน ได้งานที่มีคุณภาพตามระยะเวลาที่กำหนด เป็นการลดขั้นตอนการทำงานที่ซับซ้อน ลดข้อผิดพลาดจากการทำงานที่ไม่เป็นระบบ
2. เป็นคู่มือช่วยในการเรียนรู้การทำงานของผู้ที่เริ่มปฏิบัติงานใหม่ให้สามารถเริ่มปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ช่วยลดเวลาในการสอนงาน บุคลากร หรือเจ้าหน้าที่ที่สามารถทำงานแทนกันได้ แต่ละหน่วยงานรู้งานซึ่งกันและกัน ช่วยในการออกแบบระบบงานใหม่และปรับปรุงงาน เป็นต้น

เนื้อหาของคู่มือ SOP

1. วัตถุประสงค์ เป็นการบอกถึงสิ่งที่ต้องการจากการปฏิบัติตาม SOP นั้นๆ
2. ขอบเขตของงาน เป็นการระบุว่า SOP ที่ใช้ในการปฏิบัติงานนั้น ครอบคลุมสิ่งใดบ้าง
3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ ระบุหน่วยงาน/ตำแหน่งบุคคลที่นำ SOP ไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
4. เอกสารอ้างอิง ระบุชื่อและหมายเลขเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ SOP
5. แผนภูมิการทำงาน เป็นการแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยย่อ เพื่อให้ทราบว่า ใคร ทำอะไร
6. รายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงาน เป็นการบรรยายรายละเอียดของการทำงานตามแผนภูมิ
7. คำนิยาม เป็นการอธิบายความหมาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน
8. แบบฟอร์ม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นการระบุชื่อและหมายเลขของแบบฟอร์มที่ใช้ในการบันทึกการปฏิบัติงานตามขั้นตอนต่างๆ

มาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ชื่อกระบวนการ การจัดการมูลฝอยทั่วไป	รหัสกระบวนการ EHA 4001
		แก้ไขครั้งที่ 3 : 15 ตุลาคม 2561
	ผู้จัดทำ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม	วันที่เริ่มใช้เอกสาร: ตุลาคม 2562 จำนวนหน้า : 10 หน้า

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) นำกระบวนการจัดการมูลฝอยทั่วไปไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการมูลฝอยของท้องถิ่นให้ถูกต้องด้วยสุลักษณะและเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการและกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตั้งแต่กระบวนการลดปริมาณ/การคัดแยก การเก็บขน การบำบัดหรือการกำจัด

2. ขอบเขต

ครอบคลุมการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยทั่วไปของ อปท. ตั้งแต่การสำรวจ วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์การจัดการมูลฝอยทั่วไปภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ อปท. วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินความพร้อม ความเป็นไปได้ในการจัดระบบบริการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยทั่วไป เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไปในเขตพื้นที่ของ อปท. จัดทำข้อกำหนดท้องถิ่นกำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ มาตรฐานวิชาการ ติดตาม/ควบคุม/กำกับ และวิธีการ เพื่อใช้สำหรับการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ให้เป็นไปตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง และกฎหมายที่กำหนด

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. เอกสารอ้างอิง

1. กฎกระทรวงสุลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 134 ตอนที่ 44ก, หน้า 25-36. (ลงวันที่ 19 เมษายน 2560), 2560.
2. กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกไปอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. 2559. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 133 ตอนที่ 86ก, หน้า 26-32. (ลงวันที่ 30 กันยายน 2559), 2559.
3. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 134 ตอนพิเศษ 323 ง, หน้า 13-14. (ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2560), 2560.
4. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดมาตรการควบคุมกำกับการขนมูลฝอยทั่วไปเพื่อป้องกันการลักลอบทิ้ง พ.ศ. 2560. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 134 ตอนพิเศษ 323 ง, หน้า 15-16. (ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2560), 2560.
5. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 134 ตอนพิเศษ 323 ง, หน้า 21-23. (ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2560), 2560.
6. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ลักษณะและเงื่อนไขการป้องกันการปนเปื้อนของน้ำใต้ดินจากน้ำชะมูลฝอย และการรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดินจากสถานที่ฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 134 ตอนพิเศษ 323 ง, หน้า 17-20. (ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2560), 2560.

7. กรมอนามัย, ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข. คู่มือแนวทางการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจัดการมูลฝอยสำหรับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานตามกฎหมายการสาธารณสุขตามกฎหมายการสาธารณสุข. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2556.

8. กรมอนามัย, สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม. คู่มือวิชาการ การจัดการมูลฝอยทั่วไป. กรุงเทพฯ: (ม.ป.พ.), 2557.

9. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 109 ตอนที่ 38, หน้า 27-52. (ลงวันที่ 5 เมษายน 2535), 2535.

10. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124 ตอนที่ 28ก, หน้า 1-5 (ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2535), 2535.

11. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 166 ตอนที่ 114ก, หน้า 48-66. (ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2542), 2542.

12. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 70 ตอนที่ 14, หน้า 222. (ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2496), 2496.

5. แผนภูมิการทำงาน

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำการ)	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
ระยะเตรียมการ					
1.		ไม่เกิน 15 วัน	1. มีความรู้ทางด้านสาธารณสุข (อนามัยสิ่งแวดล้อม หรือวิศวกรรม สิ่งแวดล้อม หรือวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม หรือเป็น “เจ้าหน้าที่ ควบคุมกำกับการจัดการมูลฝอยทั่วไป” ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 2. กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและคณะทำงาน	คำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหรือหนังสือมอบหมายผู้รับผิดชอบที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานคุณภาพงานและคณะทำงาน	นายกเทศมนตรี
ระยะดำเนินการ					
2.		ไม่เกิน 30 วัน	ฐานข้อมูลครอบคลุมประเด็น ดังนี้ 1. ปริมาณ องค์ประกอบ อัตราการเกิดมูลฝอยทั่วไป รวมทั้งการคาดการณ์ปริมาณมูลฝอยที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 2. การให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยในปัจจุบัน เช่น - ความถี่และเส้นทางการเก็บ ขน - จำนวนผู้ปฏิบัติงานและยานพาหนะเก็บขน เป็นต้น	ฐานข้อมูลการจัดการมูลฝอยทั่วไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ อปท.	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำการ)	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
3.		ไม่เกิน 15 วัน	ประเมินความพร้อมและความเป็นไปได้ในการจัดบริการระบบเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สถานการณ์การจัดการมูลฝอยทั่วไป	เอกสารการประเมินความพร้อมและความเป็นไปได้ในการจัดบริการระบบเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
4.		ไม่เกิน 15 วัน	มีการเสนอรูปแบบการจัดการมูลฝอยทั่วไปตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และกฎหมายกำหนด	รูปแบบการจัดการมูลฝอยทั่วไปและข้อเสนอต่อการจัดการจัดการแต่ละรูปแบบ	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
5.		ไม่เกิน 120 วัน	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ มาตรฐาน และวิธีการในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป ตามกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง กำหนดค่าธรรมเนียมในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป ตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. 2559 และประกาศกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง 	ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
6.		ตลอดระยะเวลาดำเนินการ	การคัดแยกมูลฝอยทั่วไป ณ แหล่งกำเนิด อย่างน้อย 2 ประเภท ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ (รีไซเคิล) มูลฝอยทั่วไปประเภทอื่นๆ 	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดไว้ในข้อกำหนดของท้องถิ่น และ/หรือ มีเอกสารกำหนดมาตรฐานวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการคัดแยกมูลฝอยทั่วไป 	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำการ)	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
7.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">การเก็บ ขน มูลฝอยทั่วไป</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	ตลอดระยะเวลาดำเนินการ	การเก็บ ขน มูลฝอยทั่วไป ต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติของท้องถิ่นหรือกฎกระทรวงสุลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงฯ ที่เกี่ยวข้อง	เอกสารกำหนดมาตรฐานวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการเก็บขน มูลฝอยทั่วไป	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
8.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">การกำจัดมูลฝอยทั่วไป</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	ตลอดระยะเวลาดำเนินการ	การกำจัดมูลฝอยทั่วไปต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือกฎกระทรวงสุลักษณะการจัดการ มูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง	เอกสารกำหนดมาตรฐานวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการกำจัดมูลฝอยทั่วไป	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์					
9.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">เฝ้าระวังผลกระทบจากการดำเนินการคัดแยก เก็บขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	ตลอดระยะเวลาดำเนินการ	เฝ้าระวังผลกระทบโดยมีระบบการแจ้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานหรือป้องกันผลกระทบจากการคัดแยก เก็บขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป - เอกสารผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เช่น คุณภาพน้ำใต้ดิน บริเวณสถานที่กำจัดคุณภาพอากาศจากเตาเผามูลฝอยทั่วไป เป็นต้น 	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
10.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ประเมินผลกระบวนการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	30 วัน	ประเมินผลกระบวนการฯ โดยการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการคัดแยก เก็บขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป	เอกสารผลการประเมินกระบวนการคัดแยกเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำการ)	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
11.		30 วัน	มีข้อเสนอหรือแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการคัดแยกเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป	เอกสารแสดงข้อเสนอแนะ/แนวทาง/แผนการดำเนินงานปรับปรุงแก้ไข/แนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมสำหรับประชาชนในพื้นที่	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย

6. รายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงาน

6.1 ระยะเวลาเตรียมการ

1. กำหนดผู้รับผิดชอบ

1.1 มีความรู้ทางด้านสาธารณสุข (อนามัยสิ่งแวดล้อม) หรือวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม หรือวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม กำหนดให้มีผู้ควบคุมกำกับการจัดการมูลฝอยทั่วไป ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560

1.2 กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและคณะทำงานในการดำเนินการจัดการมูลฝอยทั่วไป

6.2 ระยะดำเนินการ

2. สํารวจ และจัดทำฐานข้อมูลการจัดการมูลฝอยทั่วไป ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ อปท. โดยมีความครอบคลุมในประเด็นต่างๆ จัดทำเป็นฐานข้อมูลการจัดการมูลฝอยทั่วไป ดังนี้

2.1 จำนวนแหล่งกำเนิด ได้แก่ ที่พักอาศัย อาคารพักอาศัยประเภทต่างๆ สถานประกอบการทุกแห่ง เป็นต้น

2.2 ปริมาณ องค์ประกอบ อัตราการเกิดมูลฝอยทั่วไป รวมทั้งการคาดการณ์ปริมาณมูลฝอยที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2.3 การให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยในปัจจุบัน เช่น ความถี่และเส้นทางการเก็บ ขน จำนวนผู้ปฏิบัติงานและยานพาหนะเก็บขน เป็นต้น

3. ประเมินความพร้อม และความเป็นไปได้ในการจัดบริการระบบเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป

นำข้อมูลที่ได้จากฐานข้อมูลมาวิเคราะห์ ปัญหาอุปสรรค เพื่อประเมินความพร้อมขีดความสามารถศักยภาพทางด้านบุคลากร องค์ความรู้ งบประมาณ ตลอดจนความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่และบริบทอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และความเป็นไปได้ในการจัดบริการระบบเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยทั่วไป

4. เสนอผู้บริหารตัดสินใจ

การตัดสินใจของผู้บริหารท้องถิ่น ในการจัดให้มีระบบบริการ เก็บขน บำบัดหรือกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล โดยไม่เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อชุมชน ต้องเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ ตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งตัดสินใจเลือกรูปแบบใดหนึ่งใน 4 รูปแบบ ได้แก่

4.1 อปท. ดำเนินการเอง

4.2 อปท. มอบให้ผู้อื่นดำเนินการ ต้องมีหนังสือมอบอำนาจจากราชการส่วนท้องถิ่น

4.3 อปท. อนุญาตให้เอกชนดำเนินการโดยทำเป็นธุรกิจ ต้องออกใบอนุญาตให้ผู้ประกอบการ

4.4 ร่วมดำเนินการกับ อปท. อื่น ต้องจัดทำข้อตกลงการดำเนินการร่วมกัน (MOU)

5. กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์มาตรฐาน วิธีการ และค่าธรรมเนียมในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป

โดยราชการส่วนท้องถิ่นต้องออกเป็นข้อกำหนดของท้องถิ่น เพื่อให้มีการดำเนินงานที่ถูกสุขลักษณะ ช่วยให้เกิดการบริหารจัดการที่เหมาะสม ทบพวนและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมที่สะท้อนต้นทุนในการจัดการมูลฝอยทั่วไปให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.1 ราชการส่วนท้องถิ่นต้องออกข้อกำหนดของท้องถิ่น เพื่อเป็นการกำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ มาตรฐาน และวิธีการ ในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไปในพื้นที่ของ อปท. ตาม กฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

(1) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการ จัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560

(2) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดมาตรการควบคุมกำกับการขนมูลฝอยทั่วไปเพื่อ ป้องกันการลักลอบทิ้ง พ.ศ. 2560

(3) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูล ฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560

(4) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ลักษณะและเงื่อนไขการป้องกันการปนเปื้อนของน้ำใต้ดินจาก น้ำชะมูลฝอย และการรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดินจากสถานที่ฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560

5.2 กำหนดค่าธรรมเนียมในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป ตามกฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่ง ปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. 2559

ซึ่งกฎกระทรวงฯ ดังกล่าวกำหนดค่าธรรมเนียมไว้เป็นเพดานขั้นสูง อปท. ต้องประเมินค่าใช้จ่ายในการจัดการมูล ฝอยทั่วไป และกำหนดค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไปที่เหมาะสม และประกาศใช้ในเขตพื้นที่

6. การคัดแยกมูลฝอยทั่วไป ณ แหล่งกำเนิด

กำหนดให้มีการคัดแยกมูลฝอยทั่วไป ณ แหล่งกำเนิด อย่างน้อยเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- (1) มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ (รีไซเคิล)
- (2) มูลฝอยทั่วไปประเภทอื่นๆ

โดยต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบ และมีกลไกการจัดเก็บและขน ซึ่งสามารถใช้วิธีแยกประเภท รถขน หรือกำหนดวันเก็บ หรือแยกช่องบนรถเก็บขนมูลฝอย เป็นต้น

ทั้งนี้ อาจคัดแยกมูลฝอยทั่วไปประเภทอื่นๆ จากมูลฝอยทั่วไปได้อีก เช่น มูลฝอยอินทรีย์ สามารถทำได้ขึ้นอยู่กับ บริบทหรือความพร้อมของพื้นที่ในการรวบรวมมูลฝอยอินทรีย์ไปใช้ประโยชน์หรือกำจัดอย่างเหมาะสมต่อไป มีการจัดทำเอกสารกำหนดมาตรฐานวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการคัดแยกมูลฝอยทั่วไปในเขตพื้นที่ อปท. เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติอย่างชัดเจน

7. การเก็บ ขนมูลฝอยทั่วไป

การดำเนินการเก็บ ขน มูลฝอยทั่วไปอย่างถูกสุขลักษณะให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือตามกฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวง สาธารณสุข เรื่อง กำหนดมาตรการควบคุมกำกับการขนมูลฝอยทั่วไปเพื่อป้องกันการลักลอบทิ้ง พ.ศ. 2560

7.1 มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บและขน เพื่อดูแล ควบคุม กำกับการดำเนินงาน และ รายงานผลการดำเนินงานอย่างถูกต้อง

7.2 ผู้ปฏิบัติงานเก็บและขน

- ผ่านการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานเก็บและขนมูลฝอยทั่วไปให้มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ด้านสุขอนามัย และความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อสามารถป้องกันตนเองในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย

- ผู้ปฏิบัติงานได้รับการตรวจสอบสุขภาพประจำปี ในโรคที่อาจเกิดจากการปฏิบัติงานมูลฝอยทั่วไป เช่น สมรรถภาพปอด วัณโรค ไวรัสตับอักเสบบี และโรคอื่นๆ ที่จำเป็น เป็นต้น

- ต้องจัดให้มีชุดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ที่เหมาะสมสำหรับผู้ขับขี่และผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะขนมูลฝอยทั่วไป ประกอบด้วย ผ้าปิดปากจมูก ถุงมือยางหนา ฉ้ายางกันเปื้อน รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง และสวมใส่ทุกครั้งขณะปฏิบัติงาน

7.3 ยานพาหนะ

- มีการดูแลรักษา ซ่อมบำรุง ยานพาหนะ และอุปกรณ์ที่ใช้เก็บขนมูลฝอยให้สะอาด ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ

- มีการป้องกันหรือติดตั้งภาชนะรองรับน้ำจากมูลฝอยทั่วไป เพื่อมิให้รั่วไหลตลอดการปฏิบัติงาน

- มีการล้างทำความสะอาดยานพาหนะหลังการใช้งานทุกวัน

7.4 การดำเนินการขน

- แยกขนมูลฝอยทั่วไป หรือกำหนดวันในการขนมูลฝอยทั่วไปตามประเภทตามที่มีการคัดแยกหรือกำหนดให้มีการคัดแยก หรือตามที่กำหนด เช่น แบ่งพื้นที่บางส่วนของรถเก็บ ขนในการบรรจุมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ หรือกำหนดเก็บ ขนมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ ทุกวันที่ 5 ของเดือน เป็นต้น

- สถานีขนถ่ายมูลฝอย (ถ้ามี) ต้องมีลักษณะดังนี้

(1) เป็นอาคาร ที่มีการป้องกันน้ำซึมหรือน้ำเข้า มีการระบายอากาศ มีแสงสว่างที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และมีขนาดเหมาะสมกับปริมาณมูลฝอยทั่วไปที่ต้องพักรอการขนถ่าย

(2) มีการป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค ฝุ่นละออง กลิ่น เสียง ความสั่นสะเทือน หรือการดำเนินการที่อาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรือผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(3) มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย และน้ำทิ้งที่ระบายออกสู่ภายนอกเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่อาคารที่ไม่ถูกบังคับให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย

8. การกำจัดมูลฝอยทั่วไป

การดำเนินการกำจัดมูลฝอยทั่วไปอย่างถูกสุขลักษณะให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือตามกฎหมายกระทรวง สุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560

(2) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์การคัดเลือกสถานที่ตั้งสำหรับการฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560

(3) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ลักษณะและเงื่อนไขการป้องกันการปนเปื้อนของน้ำใต้ดินจากน้ำชะมูลฝอย และการรายงานผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดินจากสถานที่ฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล พ.ศ. 2560

8.1 มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการกำจัดเพื่อดูแล ควบคุม กำกับการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานให้ถูกต้อง

8.2 ผู้ปฏิบัติงานกำจัด

- ผ่านการฝึกอบรมในการปฏิบัติงาน สุขอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อสามารถป้องกันตนเองในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย

- มีการตรวจสอบสุขภาพประจำปี โดยการตรวจโรคที่อาจเกิดจากการปฏิบัติงานมูลฝอยทั่วไป เช่น สมรรถภาพปอด วัณโรค ไวรัสตับอักเสบบี และซี และโรคอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

- ต้องจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ได้แก่ ถุงมือยางหนา ผ้ายางกันเปื้อน ผ้าปิดปาก ปิดจมูก รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง รวมถึงอุปกรณ์ป้องกันตนเองอื่นๆ ที่จำเป็น และสวมใส่ตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน

8.3 มีมาตรฐานและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการกำจัดแต่ละวิธีที่ดำเนินการที่ชัดเจน

มาตรฐานการปฏิบัติงานหรือคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้ประจำสำนักงานของสถานที่ปฏิบัติงานกำจัด มีการกำหนดตารางการดูแลรักษาและซ่อมบำรุงระบบให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีอยู่เสมอ และดำเนินการควบคุมกระบวนการกำจัดให้เป็นไปตามมาตรฐานตามชนิดของเทคโนโลยีที่เลือกใช้เพื่อป้องกันผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม

8.4 จัดทำรายงานการดำเนินการกำจัดมูลฝอยทั่วไปและข้อมูลแสดงปริมาณมูลฝอยทั่วไปที่ส่งมากำจัดและได้รับการกำจัด

6.3 ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์

9. เผื่อระวังผลกระทบจากการดำเนินการคัดแยก เก็บขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป

จัดให้มีระบบหรือช่องทางการแจ้งและการตรวจสอบผลกระทบที่อาจเกิดจากการจัดการมูลฝอยทั่วไปของ อปท. เช่น

1) ช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนผลกระทบจากการจัดการมูลฝอยทั่วไป เช่น มูลฝอยตกค้าง กลิ่นเหม็นรบกวน น้ำชะมูลฝอยรั่วไหล การปลิวของมูลฝอย จากการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป

2) การติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น คุณภาพน้ำใต้ดินบริเวณสถานที่กำจัด คุณภาพอากาศจากเตาเผามูลฝอยทั่วไป เป็นต้น

10. ประเมินผลกระทบกระบวนการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป

ประเมินผลกระทบกระบวนการฯ โดยการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป และสภาพปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการดำเนินการ

- การคัดแยก แสดงผลการคัดแยก ปริมาณมูลฝอยที่ลดลง และความร่วมมือของประชาชน เป็นต้น
- การเก็บ ขน ความครอบคลุมในการให้บริการ ปัญหามูลฝอยตกค้าง เหตุรำคาญจากการเก็บขนมูลฝอยทั่วไป
- การกำจัด สามารถปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ค่าใช้จ่ายในการกำจัด เป็นต้น

11. ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงาน

มีข้อเสนอหรือแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการมูลฝอยทั่วไป กระบวนการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จากการประเมินผลกระทบกระบวนการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไปไปตามผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป หรืออาจมีแนวทางใหม่ๆ ในการจัดการมูลฝอยทั่วไปที่มีประสิทธิภาพหรือช่วยลดปริมาณมูลฝอยทั่วไปในพื้นที่ได้ หรือแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

7. คำนิยาม

“**มูลฝอย**” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่นและหมายความรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ และมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2550)

“**มูลฝอยทั่วไป**” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น แต่ไม่รวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน และสิ่งของที่ไม่ใช้แล้วหรือของเสียทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการโรงงาน ของเสียจากวัตถุดิบ ของเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิต ของเสียที่เป็นผลิตภัณฑ์เสื่อมคุณภาพ และของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560)

“**มูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่**” หรือ “**มูลฝอยรีไซเคิล**” หมายถึง มูลฝอยทั่วไปที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่หรือนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ได้ (กฎกระทรวงสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560)หรือ หมายถึง บรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำไปขายหรือนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น กระดาษ กระจก เครื่องดื่ม ขวดแก้ว ขวดพลาสติก อะลูมิเนียม ยางรถยนต์ กล้องเครื่องดื่มแบบ UHT เป็นต้น

“**มูลฝอยอินทรีย์**” หรือ “**มูลฝอยย่อยสลายได้**” หมายถึง มูลฝอยที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว เช่นเศษอาหาร เศษเนื้อสัตว์ เศษผัก เปลือกผลไม้ ใบไม้ เป็นต้น

“**เจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไป**” หมายความว่า ผู้มีหน้าที่วางแผนการบริหารจัดการ ควบคุม กำกับ และตรวจสอบการจัดการมูลฝอยทั่วไปให้เป็นไปตามสุขลักษณะการจัดการมูลฝอยทั่วไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ควบคุมกำกับในการจัดการมูลฝอยทั่วไป พ.ศ. 2560)

8. แบบฟอร์ม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

มาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ชื่อกระบวนการ การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ	รหัสกระบวนการ EHA 4002
		แก้ไขครั้งที่ 2 : กันยายน 2559
		วันที่เริ่มใช้เอกสาร 1 ตุลาคม 2559
	ผู้จัดทำ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม	จำนวนหน้า : 8 หน้า

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำกระบวนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะและเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ และกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ขอบเขต

ครอบคลุมการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยติดเชื้อขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่การสำรวจ รวบรวมข้อมูลจำนวนแหล่งกำเนิด/อัตราการเกิดและปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ พร้อมจัดทำทะเบียนสถานบริการการสาธารณสุขภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินความพร้อม ความเป็นไปได้ในการจัดระบบบริการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในเขตพื้นที่ของอปท. จัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ มาตรฐาน และวิธีการ เพื่อใช้สำหรับการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อติดตาม ควบคุมกำกับบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อให้ เป็นไปตามข้อบัญญัติท้องถิ่น และมาตรฐานที่กำหนด และวิเคราะห์ประเมินผลกระบวนการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่ รวมทั้งมีข้อเสนอแนะการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

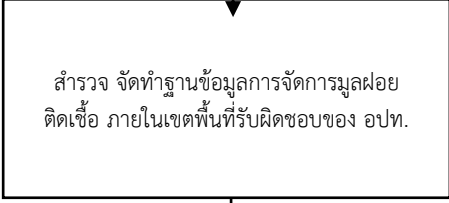
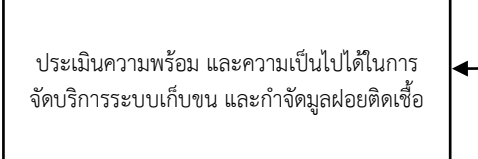
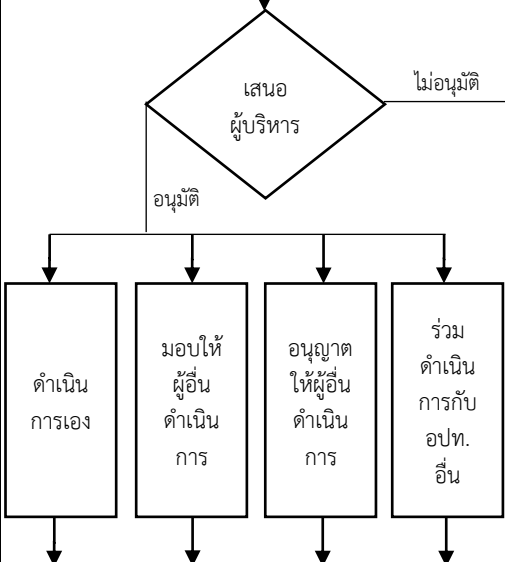
3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. เอกสารอ้างอิง

1. กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. 2559. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 133 ตอนที่ 86ก. หน้า26-32 (ลงวันที่ 30 กันยายน 2559), 2559.
2. กฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 119 ตอนที่ 86ก. หน้า 1-16 (ลงวันที่ 5 กันยายน 2545), 2545.
3. กรมอนามัย ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข. คู่มือแนวทางการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจัดการมูลฝอย สำหรับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานตามกฎหมายการสาธารณสุขตามกฎหมายการสาธารณสุข. กรุงเทพฯ: ชุมนมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2556.
4. กรมอนามัย สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม. คู่มือแนวทางการพัฒนาสถานบริการการสาธารณสุขให้ได้มาตรฐานด้านการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: (ม.ป.พ.), 2558.
5. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 109 ตอนที่ 38, หน้า 27-52 (ลงวันที่ 5 เมษายน 2535), 2535.
6. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124 ตอนที่ 28 ก. หน้า 1-5 (ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2550), 2550.
7. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 166 ตอนที่ 114ก. หน้า 48-66 (ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2542), 2542.
8. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 70 ตอนที่ 14, หน้า 222 (ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2496), 2496.

5. แผนภูมิการทำงาน

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำการ)	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
ระยะเตรียมการ					
1.		ไม่เกิน 15 วัน	1. โดยมีคุณสมบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตามข้อ 6.1(1) 2. กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและคณะทำงาน	มีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหรือหนังสือมอบหมายผู้รับผิดชอบที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานคุณภาพงานและคณะทำงาน	นายกเทศมนตรี
ระยะดำเนินการ					
2.		ไม่เกิน 30 วัน	ฐานข้อมูลครอบคลุมประเด็น ดังนี้ 1. จำนวนแหล่งกำเนิด 2. ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ 3. วิธีการเก็บขน และกำจัด 4. ทะเบียนสถานบริการการสาธารณสุขและแหล่งกำเนิดอื่นๆ ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ อปท.	ฐานข้อมูลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ อปท.	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
3.		ไม่เกิน 15 วัน	ประเมินความพร้อมและความเป็นไปได้ในการจัดบริการระบบเก็บขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ	เอกสารการประเมินความพร้อมและความเป็นไปได้ในการจัดบริการระบบเก็บขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
4.		ไม่เกิน 30 วัน	มีการเสนอรูปแบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อตามหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และกฎหมายกำหนด	รูปแบบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำการ)	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
5.		ไม่เกิน 120 วัน	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์มาตรฐาน และวิธีการในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย ติดเชื้อ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 และประกาศกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดค่าธรรมเนียมในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย ติดเชื้อ ตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. 2559 	ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐาน และค่าธรรมเนียมการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย ติดเชื้อ	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
6.		ไม่เกิน 30 วัน	<ol style="list-style-type: none"> การควบคุมกำกับ การคัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัด ภายในสถานบริการการสาธารณสุข ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 และประกาศกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง การควบคุมกำกับให้ผู้ปฏิบัติงาน คัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการสาธารณสุข ต้องผ่านการฝึกอบรม หลักสูตรการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ 	เอกสารการดำเนินงานควบคุม กำกับ การดำเนินการคัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการการสาธารณสุขในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ของ อปท.	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
7.		ไม่เกิน 30 วัน	<ol style="list-style-type: none"> การเก็บ ขนมูลฝอยติดเชื้อ ต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 และประกาศกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้ปฏิบัติงานผ่านการฝึกอบรม หลักสูตรการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ 	เอกสารการดำเนินงานเก็บ ขน มูลฝอยติดเชื้อ	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
8.		ไม่เกิน 30 วัน	<ol style="list-style-type: none"> การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 และประกาศกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้ปฏิบัติงานผ่านการฝึกอบรม หลักสูตรการป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ 	เอกสารการดำเนินงานกำจัด มูลฝอยติดเชื้อ	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำ การ)	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์					
9.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: auto;"> <p>เฝ้าระวังผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการคัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการการสาธารณสุข และกระบวนการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย</p> </div>	ไม่เกิน 30 วัน	เฝ้าระวังผลกระทบโดยมีระบบการแจ้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	เอกสารการแจ้งผลกระทบฯ และเอกสารผลการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
10.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: auto;"> <p>ประเมินผลการควบคุมกำกับกับการคัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการการสาธารณสุข และกระบวนการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ</p> </div>	ไม่เกิน 15 วัน	ประเมินผลกระทบจากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการคัดแยก เก็บขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ	เอกสารผลการประเมินกระบวนการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
11.	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 20px; width: fit-content; margin: auto;"> <p>ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงาน</p> </div>	ไม่เกิน 30 วัน	พัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพตามผลการวิเคราะห์การดำเนินการคัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการการสาธารณสุข และกระบวนการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ	เอกสารการพัฒนากระบวนการควบคุมกำกับกับการคัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการการสาธารณสุข และกระบวนการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย

6. รายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงาน

6.1 ระยะเตรียมการ

1. กำหนดผู้รับผิดชอบ

1.1 การกำหนดผู้รับผิดชอบ

กรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ผู้อื่นดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใต้การควบคุมดูแลของราชการส่วน ท้องถิ่นตามมาตรา 18 วรรคสอง และบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้รับประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการตามมาตรา 19 แล้วแต่กรณี ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) ในการเก็บและหรือขนมูลฝอยติดเชื้อ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บและหรือขนมูลฝอยติดเชื้อ อย่างน้อยหนึ่งคน โดยเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะต้องมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ในด้านสาธารณสุข สุขาภิบาล ชีววิทยา และวิทยาศาสตร์การแพทย์ ด้านใดด้านหนึ่ง

(2) ในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการกำจัดมูลฝอยติดเชื้ออย่างน้อยสองคน โดยคนหนึ่งต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดใน (1) ส่วนอีกคนหนึ่งต้องมีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ในด้านสุขาภิบาล วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม และวิศวกรรมเครื่องกล ด้านใดด้านหนึ่ง

(3) ในกรณีที่มีการดำเนินการทั้ง (1) และ (2) จะจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ อย่างน้อยสองคน ซึ่งมีคุณสมบัติตาม (2) ก็ได้

และในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการเองแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของตน อย่างน้อยหนึ่งคน ซึ่งมีคุณสมบัติตาม (2) ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์หรือสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ด้านใดด้านหนึ่ง เป็นผู้รับผิดชอบในการเก็บ การขน และการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อนั้น

ราชการส่วนท้องถิ่นสองแห่งหรือหลายแห่งที่อยู่ใกล้เคียงกันอาจดำเนินการร่วมกัน ในการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ โดยแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นแห่งใดแห่งหนึ่ง อย่างน้อยหนึ่งคน ซึ่งมีคุณสมบัติตาม (2) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์หรือสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ด้านใดด้านหนึ่ง เป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อร่วมกันก็ได้

เจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บ ขน และหรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อตาม (1) (2) และ (3) อาจแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกซึ่งมีคุณสมบัติดังกล่าวก็ได้

2. กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและคณะทำงานในการดำเนินการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

6.2 ระยะดำเนินการ

2. สำรวจ จัดทำฐานข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์มูลฝอยติดเชื้อ ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ อปท. โดยมีความครอบคลุมในประเด็นต่างๆ ดังนี้

2.1 สถานการณ์การจัดการในปัจจุบัน

2.2 จำนวนแหล่งกำเนิด

2.3 ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อแบ่งออกเป็นแต่ละแหล่งกำเนิด โดยจัดทำเป็นฐานข้อมูลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

2.4 วิธีการกำจัด

2.5 ทะเบียนสถานบริการการสาธารณสุขและแหล่งกำเนิดอื่นๆ ที่เป็นปัจจุบัน

3. ประเมินความพร้อม และความเป็นไปได้ในการจัดบริการระบบเก็บขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

นำข้อมูลที่ได้จากฐานข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อประเมินความพร้อม ชีตความสามารถศักยภาพทางด้านบุคลากร องค์ความรู้ งบประมาณ ข้อจำกัด อุปสรรค ตลอดจนความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่และบริบทอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และความเป็นไปได้ในการจัดบริการระบบเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

4. เสนอผู้บริหารตัดสินใจ

การตัดสินใจของผู้บริหารท้องถิ่น ในการจัดให้มีระบบบริการ เก็บขน บำบัดหรือกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล โดยไม่เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อชุมชน ต้องเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ ตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งตัดสินใจเลือกรูปแบบใดหนึ่งใน 4 รูปแบบ ได้แก่

4.1 อปท. ดำเนินการเอง

4.2 อปท. มอบให้ผู้อื่นดำเนินการต้องมีหนังสือมอบอำนาจจากราชการส่วนท้องถิ่น

4.3 อปท. อนุญาตให้เอกชนดำเนินการโดยทำเป็นธุรกิจต้องออกใบอนุญาตให้ผู้ประกอบการ

4.4 ร่วมดำเนินการกับ อปท. อันต้องจัดทำข้อตกลงการดำเนินการร่วมกัน (MOU)

5. กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์มาตรฐาน วิธีการ และค่าธรรมเนียมในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ โดยราชการส่วนท้องถิ่นต้องออกเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น

ราชการส่วนท้องถิ่นต้องออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อเป็นการกำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ มาตรฐาน วิธีการในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่ของ อปท. ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอย ติดเชื้อ พ.ศ. 2545 และประกาศกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง และอัตราค่าธรรมเนียมตาม กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการ จัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. 2559

6. ควบคุมกำกับ การคัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการสาธารณสุข

มีการควบคุมกำกับ การคัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการการ สาธารณสุข ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ อปท. ให้เป็นไปตามมาตรฐานตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอย ติดเชื้อ พ.ศ. 2545 และประกาศกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง

7. การเก็บ ขนมูลฝอยติดเชื้อ

การดำเนินการเก็บ ขน มูลฝอยติดเชื้อของราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่น มอบ หรืออนุญาตให้ผู้อื่นดำเนินการแทน ต้องดำเนินการและควบคุมให้มีการดำเนินการอย่างถูกสุขลักษณะและ เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 และประกาศกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

7.1 มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บและหรือขน

ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

7.2 สุขลักษณะยานพาหนะ

- มียานพาหนะเป็นการเฉพาะ มีความสะอาดความถี่ขนาดมองเห็นชัดเจนปิดไว้ภายนอก ตัวถังทั้ง 2 ด้านว่า “ใช้เฉพาะขนมูลฝอยติดเชื้อเท่านั้น”

- ตัวถังยานพาหนะปิดทึบ ผนังบุด้วยวัสดุทนทาน พื้นและผนังเรียบ ทำความสะอาดง่าย ไม่รั่วซึม

- กรณีขนมูลฝอยติดเชื้อจากที่พักรวมที่เก็บไว้นานเกิน 7 วัน ตัวถังต้องควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ ที่ 10 °C หรือต่ำกว่าพร้อมมีเทอร์โมมิเตอร์วัดอุณหภูมิภายในตัวถัง

- มีสถานที่จอดเก็บยานพาหนะไว้เป็นการเฉพาะ

7.3 การดำเนินการขน

- ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง ไม่โยน หรือลากภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ

- มีการระบุสถานที่ที่นำมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัด

- มีการใช้งานเอกสารกำกับ การขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ

- มีอุปกรณ์ หรือเครื่องมือสำหรับกรณีเกิดการตกหล่น หรือรั่วไหลของมูลฝอยติดเชื้อ

- มีเครื่องมือสื่อสารสำหรับใช้ติดต่อแจ้งเหตุ กรณีฉุกเฉิน

- มีการทำความสะอาดรถขน และอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และมีการฆ่าเชื้อโรคเป็น

ประจำสม่ำเสมอ

7.4 ผู้ปฏิบัติงาน

- ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ

- สวมชุดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ได้แก่ ถุงมือยางหนา ผ้าเย็บกันเปื้อน ผ้าปิด

ปากและจมูก รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง ทุกครั้งขณะปฏิบัติงาน

- มีการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยมีการตรวจโรคที่เกี่ยวข้องจากการดำเนินงาน

มูลฝอยติดเชื้อ เช่น ไวรัสตับอักเสบบี ไวรัสตับอักเสบบี วัณโรค เอชไอ เป็นต้น

8. การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ

การดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อของราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่น มอบ หรืออนุญาตให้ผู้อื่นดำเนินการแทน ต้องดำเนินการและควบคุมให้มีการดำเนินการอย่างถูกสุขลักษณะและเป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. 2545 และประกาศกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

8.1 มีผู้รับผิดชอบในการกำจัด

ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

8.2 มีสถานที่เก็บกักมูลฝอยติดเชื้อ เพื่อรอกำจัด

- เป็นห้องหรืออาคารเฉพาะแยกจากอาคารอื่น และอยู่ในที่ที่สะดวกต่อการขนมูลฝอยติดเชื้อไปกำจัด
- พื้นและผนังเรียบ ทำความสะอาดได้ง่าย และมีการป้องกันสัตว์และแมลงนำโรค
- มีขนาดที่จะเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อได้อย่างน้อย 2 วัน
- มีระบบป้องกันบุคคลทั่วไปไม่ให้นำเข้าในเก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อได้
- มีรางหรือท่อระบายน้ำเสียเชื่อมต่อกับระบบบำบัดน้ำเสีย
- มีข้อความเป็นคำเตือนขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจนว่า “ที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อ” ไว้หน้าห้องหรืออาคาร

- กรณีที่เก็บกักภาชนะบรรจุมูลฝอยติดเชื้อไว้นานเกิน 7 วัน ห้องหรืออาคารต้องสามารถควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ที่ 10 °C หรือต่ำกว่า

8.3 การดำเนินการกำจัด

- มีการใช้เอกสารกำกับการขนส่งมูลฝอยติดเชื้อ
- กำจัดมูลฝอยติดเชื้อภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ขนจากที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของสถานบริการสาธารณสุข

- กรณีใช้เตาเผาในการกำจัด ต้องใช้เตาเผาที่มี 2 ห้องเผา คือห้องเผามูลฝอยติดเชื้อ และห้องเผาควัน โดยห้องเผามูลฝอยติดเชื้อเผาที่อุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 760 °C และห้องเผาควันเผาที่อุณหภูมิไม่ต่ำกว่า 1000 °C และต้องมีระบบบำบัดมลพิษอากาศเสียที่ปล่อยออกจากปล่องของเตาเผา พร้อมตรวจวัดผลคุณภาพอากาศตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อ

- กรณีกำจัดโดยการทำลายเชื้อด้วยไอน้ำ หรือความร้อน หรือวิธีอื่นๆ ภายหลังการกำจัดต้องมีการตรวจสอบเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพโดยวิธีการตรวจวิเคราะห์เชื้อบะซิลัสสะเทียโรเทอร์โมฟิลัสและบะซิลัสซับทิลิสพร้อมรายงานผลการตรวจวิเคราะห์ตามเกณฑ์มาตรฐานทางชีวภาพให้ อปท. ทราบ ภายในวันที่ 5 ของทุกเดือน

- มีเครื่องมือสื่อสารสำหรับใช้ติดต่อแจ้งเหตุ กรณีฉุกเฉิน
- มีอุปกรณ์ หรือเครื่องมือสำหรับกรณีเกิดการตกลง หรือรั่วไหลของมูลฝอยติดเชื้อ
- มีการทำความสะอาดบริเวณระบบกำจัดมูลฝอยติดเชื้อเป็นประจำ

8.4 ผู้ปฏิบัติงาน

- ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากมูลฝอยติดเชื้อ

-สวมชุดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ได้แก่ ถุงมือยางหนา ผ้าเย็บกันเปื้อน ผ้าปิดปาก และจุก รongเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง ทุกครั้งขณะปฏิบัติงาน

- มีการตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยมีการตรวจโรคที่เกี่ยวข้องจากการดำเนินงานมูลฝอยติดเชื้อ เช่น ไวรัสตับอักเสบบี ไวรัสตับอักเสบบี วัณโรค เอชไอ เป็นต้น

6.3 ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์

9. เฝ้าระวังผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการคัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการสาธารณสุข และกระบวนการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย

เฝ้าระวังผลกระทบโดยมีระบบการแจ้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น

- จัดให้มีระบบหรือช่องทางการแจ้งและการตรวจสอบการดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื่อ เช่น กรณีการลักลอบทิ้ง การรั่วไหลในระหว่างขน เป็นต้น

- มีมาตรการควบคุมไม่ให้มีการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื่อร่วมกับมูลฝอยประเภทอื่นๆ

10. วิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินการคัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการสาธารณสุข และกระบวนการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื่อ

ราชการส่วนท้องถิ่นต้องมีการวิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคในการ คัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการสาธารณสุข และกระบวนการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื่อของราชการส่วนท้องถิ่นหรือผู้ได้รับมอบหรืออนุญาตให้ดำเนินการแทน เพื่อนำไปสู่กระบวนการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาต่อไป

11. ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงาน

ปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพตามผลการวิเคราะห์กระบวนการคัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการสาธารณสุข และกระบวนการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื่อของราชการส่วนท้องถิ่นหรือผู้ได้รับมอบหรืออนุญาตให้ดำเนินการแทน

7. คำนิยาม

“มูลฝอยติดเชื่อ” ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื่อ พ.ศ. 2545 หมายความว่ามูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณหรือมีความเข้มข้นซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้วสามารถทำให้เกิดโรคได้กรณีมูลฝอยดังต่อไปนี้ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การให้ภูมิคุ้มกันโรคและการทดลองเกี่ยวกับโรคและการตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์รวมทั้งในการศึกษาวิจัย เรื่องดังกล่าวให้ถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื่อ

(1) ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัดการตรวจชันสูตรศพหรือซากสัตว์และการใช้สัตว์ทดลอง

(2) วัสดุของมีคมเช่นเข็มใบมีดกระบอกฉีดยาหลอดแก้วภาชนะที่ทำด้วยแก้วสไลด์และแผ่นกระจกปิดสไลด์

(3) วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือดส่วนประกอบของเลือดผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือดสารน้ำจากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลี ผ้าก๊อซ ผ้าต่างๆ และท่อยาง

(4) มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื่อร้ายแรง

8. แบบฟอร์ม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. แบบประเมินคุณภาพการจัดการมูลฝอยติดเชื่อสำหรับโรงพยาบาลตามคู่มือแนวทางการพัฒนาสถานบริการ การสาธารณสุขให้ได้มาตรฐานด้านการจัดการมูลฝอยติดเชื่อ

2. แบบประเมินผู้ให้บริการขนมูลฝอยติดเชื่อ

3. แบบฟอร์มเอกสารกำกับการณ์ขนส่งมูลฝอยติดเชื่อ

มาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ชื่อกระบวนการ	รหัสกระบวนการ EHA 4003
	การจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรือ อันตรายจากชุมชน	แก้ไขครั้งที่ 2 : กันยายน 2559
		วันที่เริ่มใช้เอกสาร 1 ตุลาคม 2559
	ผู้จัดทำ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม	จำนวนหน้า : 8 หน้า

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำกระบวนการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสัญลักษณ์และเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ และกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ขอบเขต

ครอบคลุมการดำเนินงานการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่การสำรวจ รวบรวมข้อมูลปริมาณ อัตราการเกิด การจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ อปท. วิเคราะห์ข้อมูล ประเมินความพร้อม ความเป็นไปได้ในการจัดระบบบริการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร ในการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ในเขตพื้นที่ของ อปท. จัดทำข้อบัญญัติท้องถิ่นกำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์ มาตรฐาน และวิธีการเพื่อใช้สำหรับการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ติดตาม ควบคุม กำกับการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนให้เป็นไปตามข้อบัญญัติท้องถิ่น และมาตรฐานที่กำหนดและวิเคราะห์ประเมินผลกระบวนการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ในพื้นที่ รวมทั้งมีข้อเสนอแนะการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. เอกสารอ้างอิง

1. กฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. 2563. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 137 ตอนที่ 88ก. หน้า 22-33 (ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2563), 2563.
2. กรมอนามัย ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข. คู่มือแนวทางการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการจัดการมูลฝอยสำหรับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นและเจ้าพนักงานตามกฎหมายการสาธารณสุขตามกฎหมายการสาธารณสุข. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2556.
3. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 109 ตอนที่ 38, หน้า 27-52 (ลงวันที่ 5 เมษายน 2535), 2535.
4. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 124 ตอนที่ 28 ก. หน้า 1-5 (ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2550), 2550.
5. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 166 ตอนที่ 114ก. หน้า 48-66 (ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2542), 2542.
6. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 70 ตอนที่ 14, หน้า 222 (ลงวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2496), 2496.

5. แผนภูมิการทำงาน

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำการ)	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
ระยะเตรียมการ					
1.	<p>กำหนดผู้รับผิดชอบ</p>	ไม่เกิน 15 วัน	1. มีความรู้ทางด้านสาธารณสุข (อนามัยสิ่งแวดล้อม) หรือวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม หรือวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมหรือผ่านการอบรมหลักสูตรด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน หรือมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 1 ปี 2. กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและคณะทำงาน	คำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบหรือหนังสือมอบหมายผู้รับผิดชอบที่มีคุณสมบัติตามมาตรฐานคุณภาพงานและคณะทำงาน	นายกเทศมนตรี
ระยะดำเนินการ					
2.	<p>สำรวจ และจัดทำฐานข้อมูลการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ อปท.</p>	ไม่เกิน 30 วัน	ฐานข้อมูลครอบคลุมประเด็น ดังนี้ 1. ข้อมูลแหล่งกำเนิดที่สำคัญอื่นๆ นอกจากบ้านเรือน เช่น ร้านซ่อมรถ ร้านแต่งผมเสริมสวย ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น 2. ประเภทมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน 3. ปริมาณมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนที่เกิดขึ้นหรือเก็บรวบรวมได้	ฐานข้อมูลการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ อปท.	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
3.	<p>ประเมินความพร้อม และความเป็นไปได้ในการจัดบริการระบบเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน</p>	ไม่เกิน 15 วัน	ประเมินความพร้อมและความเป็นไปได้ในการจัดบริการระบบเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน โดยใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์การจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	เอกสารการประเมินความพร้อมและความเป็นไปได้ในการจัดบริการระบบเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำ การ)	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
4.		ไม่เกิน 30 วัน	มีการเสนอรูปแบบการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน และกฎหมายกำหนด	รูปแบบการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
5.		ไม่เกิน 120 วัน	กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์มาตรฐาน และวิธีการในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนตามหลักวิชาการ	ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
6.		ไม่เกิน 15วัน	การคัดแยกมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย ดังนี้ 1. ประเภทหลอดไฟ เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ และหลอดไฟชนิดอื่นๆ 2. ประเภทถ่านไฟฉายและแบตเตอรี่ เช่น ถ่านไฟฉาย ถ่านกระดุม แบตเตอรี่รถยนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ แบตเตอรี่กล้องดิจิทัล เป็นต้น 3. ประเภทภาชนะบรรจุสารเคมี เช่น กระจองสเปรย์ กระจองยาฆ่าแมลง กระจองสี และขวดน้ำยาล้างห้องน้ำ ภาชนะบรรจุน้ำมันปิโตรเลียม ตลับหมึกพิมพ์ เป็นต้น 4. ยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซดา 5. ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์	เอกสารการดำเนินงานคัดแยกมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
7.		ไม่เกิน 30วัน	การเก็บ ขน มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือตามหลักวิชาการ	เอกสารการดำเนินงานเก็บ ขน มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา (วันทำการ)	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
8.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> การกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน </div>	ไม่เกิน 60 วัน	การกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ต้องปฏิบัติตามข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือตามหลักวิชาการ	เอกสารการดำเนินงานกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์					
9.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ฝ้าระวังผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย </div>	ไม่เกิน 30 วัน	ฝ้าระวังผลกระทบโดยมีระบบการแจ้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน หรือการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	เอกสารการแจ้งผลกระทบฯ หรือเอกสารผลการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
10.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> ประเมินผลกระบวนการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน </div>	ไม่เกิน 15 วัน	ประเมินผลกระบวนการฯ โดยการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการคัดแยก เก็บขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	เอกสารผลการประเมินกระบวนการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย
11.	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; padding: 10px; text-align: center;"> ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงาน </div>	ไม่เกิน 30 วัน	พัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพตามผลการประเมินกระบวนการคัดแยก เก็บขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	เอกสารการพัฒนากระบวนการคัดแยกเก็บขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	ผู้รับผิดชอบและคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย

6. รายละเอียดของขั้นตอนการปฏิบัติงาน

6.1 ระยะเตรียมการ

1. กำหนดผู้รับผิดชอบ

1.1 มีความรู้ทางด้านสาธารณสุข (อนามัยสิ่งแวดล้อม) หรือวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม หรือวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมหรือผ่านการอบรมหลักสูตรด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน หรือมีประสบการณ์ในการทำงานอย่างน้อย 1 ปี

1.2 กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้รับผิดชอบและคณะทำงานในการดำเนินการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

6.2 ระยะดำเนินการ

2. สำรวจ และจัดทำฐานข้อมูลการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ อปท. โดยมีความครอบคลุมในประเด็นต่างๆ โดยจัดทำเป็นฐานข้อมูลการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ดังนี้

2.1 ปริมาณมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนที่เกิดขึ้นหรือเก็บรวบรวมได้

2.2 ประเภทมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

2.3 แหล่งกำเนิดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนที่สำคัญอื่นๆ นอกจากบ้านเรือน เช่น
ร้านซ่อมรถ ร้านแต่งผมเสริมสวย ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

3. ประเมินความพร้อม และความเป็นไปได้ในการจัดบริการระบบเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

นำข้อมูลที่ได้จากฐานข้อมูลมาวิเคราะห์ ปัญหาอุปสรรค เพื่อประเมินความพร้อมขีดความสามารถศักยภาพทางด้านบุคลากร องค์ความรู้ งบประมาณ ตลอดจนความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่และบริบทอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และความเป็นไปได้ในการจัดบริการระบบเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

4. เสนอผู้บริหารตัดสินใจ

การตัดสินใจของผู้บริหารท้องถิ่น ในการจัดให้มีระบบบริการ เก็บขน บำบัดหรือกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล โดยไม่เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อชุมชน ต้องเป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ ตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งตัดสินใจเลือกรูปแบบใดหนึ่งใน 4 รูปแบบ ได้แก่

4.1 อปท. ดำเนินการเอง

4.2 อปท. มอบให้ผู้อื่นดำเนินการ ต้องมีหนังสือมอบอำนาจจากราชการส่วนท้องถิ่น

4.3 อปท. อนุญาตให้เอกชนดำเนินการโดยทำเป็นธุรกิจ ต้องออกใบอนุญาตให้ผู้ประกอบการ

4.4 ร่วมดำเนินการกับ อปท. อื่น ต้องจัดทำข้อตกลงการดำเนินการร่วมกัน (MOU)

5. กำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์มาตรฐาน และวิธีการในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน โดยราชการส่วนท้องถิ่นต้องออกเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น

ราชการส่วนท้องถิ่นต้องออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อเป็นการกำหนดเงื่อนไข หลักเกณฑ์มาตรฐาน และวิธีการ ในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนในพื้นที่ของ อปท.

6. การคัดแยกมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

ต้องมีการคัดแยกมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ดังนี้

6.1 ประเภทหลอดไฟ เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ และหลอดไฟชนิดอื่นๆ

6.2 ประเภทถ่านไฟฉายและแบตเตอรี่ เช่น ถ่านไฟฉาย ถ่านกระดุม แบตเตอรี่รถยนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ แบตเตอรี่กล้องดิจิทัล เป็นต้น

6.3 ประเภทภาชนะบรรจุสารเคมี เช่น กระจบองสเปรย์ กระจบองยาฆ่าแมลง กระจบองสี และขวดน้ำยาล้างห้องน้ำ ภาชนะบรรจุน้ำมันปิโตรเลียม ตลับหมึกพิมพ์ เป็นต้น

6.4 ยาและเวชภัณฑ์ที่มีโซยา

6.5 ซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

7. การเก็บ ขนมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

การดำเนินการเก็บ ขนมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนของราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบหรืออนุญาตให้ผู้อื่นดำเนินการแทนต้องดำเนินการและควบคุมการเก็บ ขนมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย จากชุมชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ดังนี้

7.1 มีระบบเก็บรวบรวม

7.1.1 โดยการมีจุดแยกทิ้งในชุมชน

- ตั้งอยู่ในจุดที่สะดวกต่อการทิ้งมูลฝอยมีป้ายหรือข้อความระบุ สถานที่ทิ้งสามารถป้องกันแดดและน้ำฝนได้
 - พื้นเรียบ ทำความสะอาดง่าย มีการระบายอากาศที่เหมาะสม
 - ภาชนะที่จุดแยกทิ้ง ต้องทำด้วยวัสดุที่แข็งแรงทนทาน ทำความสะอาดง่าย มีช่องขนาดเหมาะสม ป้องกันการรื้อค้น
 - การดำเนินการต้องไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญ หรือผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
- ### 7.1.2 โดยการกำหนดวันในการเก็บจากแหล่งกำเนิด

7.2 มีระบบเก็บกักอย่างปลอดภัย

7.2.2 ภาชนะบรรจุ

ภาชนะบรรจุมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ต้องบรรจุในภาชนะที่มิดชิด และเหมาะสมตามประเภทของมูลฝอย ส่วนประเภทหลอดไฟ ต้องบรรจุในกล่องหรือภาชนะที่มิดชิด เพื่อป้องกันหลอดไฟแตก โดยไม่ให้มีส่วนล้าออกนอกภาชนะ

7.2.3 ที่พักรวม

- ต้องเป็นห้องหรือเป็นอาคารเฉพาะที่แยกจากอาคารอื่น พื้นและผนังเรียบ ทำความสะอาดง่าย มีการป้องกันแดดและฝน และสามารถรองรับปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น
- มีการระบายอากาศที่เหมาะสม
- การดำเนินการต้องไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญ หรือผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
- มีข้อความที่มีขนาดสามารถมองเห็นได้ชัดเจนว่า “ที่พักรวมมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน” ไว้ที่หน้าห้องหรืออาคาร

7.3 ยานพาหนะ

- ตัวถังส่วนที่บรรจุมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ปกปิดมิดชิด ทำด้วยวัสดุที่มีความแข็งแรง ทนต่อการกัดกร่อน ป้องกันการรั่วไหลได้มีประตูพร้อมกลอนประตู และต้องมีช่องหรือภาชนะแยกมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนไว้เป็นการเฉพาะด้วย
- ติดป้ายสัญลักษณ์ หรือข้อความที่ชัดเจน ทั้งด้านซ้าย ด้านขวาและด้านหลัง โดยระบุว่าเป็น “ขนมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน” พร้อมชื่อบริษัท เลขที่ใบอนุญาต หรือชื่อราชการส่วนท้องถิ่น

7.4 การดำเนินการขน

- ให้แยกขนมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนตามประเภทหรือกำหนดวันในการขน ทั้งนี้ตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด
- ในระหว่างทางการขนต้องควบคุมมิให้เกิดการแตกหัก รั่วไหลของสารเคมีหรือน้ำชะล้างมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ออกนอกยานพาหนะขนมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน
- ต้องดูแล บำรุงรักษาอุปกรณ์และยานพาหนะเก็บขนมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนให้อยู่ในสภาพดี พร้อมใช้งานตลอดเวลา
- ต้องมีมาตรการควบคุมกำกับการขนมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน เพื่อป้องกันการลักลอบทิ้ง โดยต้องมีระบบเอกสารกำกับการขนส่งของเสียอันตราย และต้องปฏิบัติตามระเบียบวิธีการขนส่งวัตถุอันตรายทางบก ระเบียบการขนส่งของเสียอันตรายตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดตามคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข

- ต้องจัดให้มีที่ล้างยานพาหนะ ที่มีลักษณะเป็นพื้นเรียบ แข็งแรง ทนทาน น้ำไม่ท่วมขังทำ ความสะอาดง่าย มีรางหรือท่อระบายน้ำเสีย มีระบบเก็บกักน้ำเสีย และมีการจัดการน้ำเสียที่ถูกสุขลักษณะ
- ราชการส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดให้มีที่จอดยานพาหนะขนมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตราย จากชุมชนเป็นการเฉพาะและทำความสะอาดบริเวณที่จอดเก็บยานพาหนะและอุปกรณ์ต่างๆ ให้เป็นไปตามหลัก วิชาการ

7.5 ผู้ปฏิบัติงาน

- ต้องจัดให้มีชุดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ที่เหมาะสมสำหรับผู้ขับขี่และผู้ปฏิบัติงานประจำยานพาหนะขนมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ประกอบด้วย ผ้าปิดปากจมูกถุงมือ ยางหนา ผ้าอย่างกันเปื้อน รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง พร้อมเอกสารแสดงขั้นตอนการดำเนินการแก้ไขปัญหา เมื่อเกิด เหตุฉุกเฉินด้วย
- มีการตรวจสอบสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

8. การกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

การดำเนินการกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนของราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรณีที่ ราชการส่วนท้องถิ่นมอบหรืออนุญาตให้ผู้อื่นดำเนินการแทนต้องดำเนินการและควบคุมกำกับกับการกำจัดมูลฝอยที่ เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ดังนี้

8.1 ผู้รับผิดชอบในการกำจัด

เป็นผู้ควบคุมดูแลระบบป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษตามกฎหมายโรงงาน หรือขึ้นทะเบียนต่อ สภาวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

8.2 การดำเนินการกำจัด

การนำมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในรูปแบบต่างๆ กำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจาก ชุมชนด้วยความร้อน กำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนโดยวิธีการฝังกลบในหลุมฝังกลบแบบ ปลอดภัย และวิธีอื่นตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาต้องดำเนินการตาม กฎหมายโรงงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

8.3 ผู้ปฏิบัติงาน

- ต้องผ่านการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน
- มีการตรวจสอบสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- ต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน ได้แก่ ถุงมือ ยางหนา ผ้าอย่างกันเปื้อน ผ้าปิดปาก-ปิดจมูก รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง รวมถึงอุปกรณ์ป้องกันตนเองอื่นๆ ที่จำเป็น ทุกครั้งตลอดเวลาที่ปฏิบัติงาน
- กรณีที่พบมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนรั่วไหล หรือเกิดปฏิกิริยา หรือ เหตุการณ์อื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม จะต้องปฏิบัติตามหลักสุขอนามัยและความ ปลอดภัยที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้

6.3 ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์

9. เฝ้าระวังผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรือ อันตรายจากชุมชน เช่น จัดให้มีระบบหรือช่องทางการรายงานการเฝ้าระวังการดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดมูล ฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

10. ประเมินผลกระบวนการคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

ประเมินผลกระบวนการฯ โดยการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ สภาพปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการดำเนินคัดแยก เก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

11. ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงาน

พัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพตามผลการวิเคราะห์กระบวนการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

7. คำนิยาม

“มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน” หมายความว่า มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน ที่เป็นวัตถุหรือปนเปื้อนสารที่มีคุณสมบัติเป็นสารพิษ สารไวไฟ สารออกซิไดซ์ สารเปอร์ออกไซด์ สารระคายเคือง สารกัดกร่อน สารที่เกิดปฏิกิริยาได้ง่าย สารที่ระเบิดได้ สารที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม สารหรือสิ่งอื่นใดที่อาจก่อหรือมีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม แต่ไม่รวมถึงมูลฝอยทั่วไป มูลฝอยติดเชื้อ กากกัมมันตรังสีและของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

8. แบบฟอร์ม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

ภาคผนวก

**แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation : EHA)**

ประเด็นงานที่ 4.1 การจัดการมูลฝอยทั่วไป **รหัสการรับรอง EHA : 4001** มีมาตรฐานการปฏิบัติงานระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม (Standard Operating Procedure : SOP) ที่เกี่ยวข้องจำนวน 1 กระบวนการ ได้แก่ การจัดการมูลฝอยทั่วไป

องค์ประกอบที่ 6 การจัดการกระบวนการ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

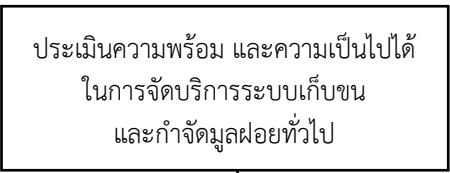
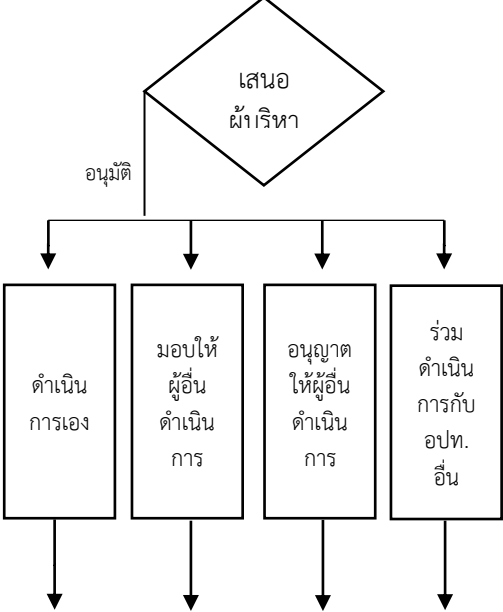
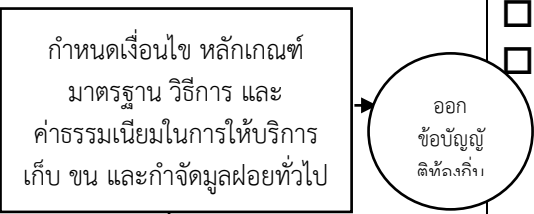
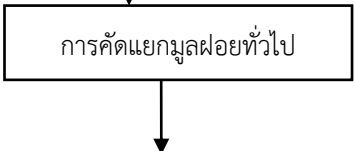
ตารางที่ 1 แสดงข้อกำหนดเงื่อนไขการ “ผ่าน” เกณฑ์กระบวนการจัดการมูลฝอยทั่วไป

ผ่าน	มีการดำเนินงานตามแผนภูมิการทำงานตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 - 11 มีคะแนนรวม 60 คะแนนขึ้นไป และมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของขั้นตอนลำดับที่ 1 - 11
ไม่ผ่าน	ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

ตารางที่ 2 แสดงการแจกแจงคะแนนของกระบวนการจัดการมูลฝอยทั่วไป

ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อความ “ดำเนินการ” หรือ “ไม่ดำเนินการ” ในช่อง “ผลการประเมิน” และระบุคะแนนที่ได้ในช่อง “คะแนนที่ได้ (B)” โดยพิจารณาให้คะแนนตาม “หลักฐาน” ที่ปรากฏกรณี “ไม่ดำเนินการ” ระบุคะแนนที่ได้เป็น “ 0 ”

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (B)	หลักฐาน
ระยะเตรียมการ					
1.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	10		เอกสารคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการจัดการมูลฝอยทั่วไป
ระยะดำเนินการ					
2.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	10		1.รายงานหรือข้อมูลสถานการณ์การจัดการมูลฝอยทั่วไป (5 คะแนน) - ปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้นต่อวัน - องค์ประกอบของมูลฝอย - สภาพปัญหา - การคาดการณ์ปริมาณมูลฝอย

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (B)	หลักฐาน
					ในอนาคต 2. ข้อมูลการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยในปัจจุบัน (5 คะแนน) - ความถี่ และเส้นทางการเก็บ ขน - จำนวนผู้ปฏิบัติงาน และ ยานพาหนะเก็บขน - ปริมาณมูลฝอยที่เก็บ ขน กำจัด
3.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	10		เอกสาร/รายงานผลการ วิเคราะห์ข้อมูลการจัดการมูล ฝอยทั่วไปในพื้นที่/ปัญหา อุปสรรค/ความพร้อม และความ เป็นไปได้ในการจัดระบบบริการ เก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป
4.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	5		รายงาน/เอกสารแสดงข้อสรุปรูป การตัดสินใจผู้บริหาร/นโยบายที่ แสดงถึงการเลือกแนวทาง จัดบริการเก็บขน/ กำจัด
5.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	10		เอกสารข้อมูลประกอบการ จัดทำร่างข้อกำหนดหรือเทศ บัญญัติหรือข้อกำหนดของ ท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการ สาธารณสุข พ.ศ. 2535
6.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	10		- เอกสารแสดงมาตรฐานวิธีการ และขั้นตอนการคัดแยกมูลฝอย ทั่วไป (5 คะแนน) - ภาพถ่ายแสดงการคัดแยกมูล

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (B)	หลักฐาน
					ผอยทั่วไป (5 คะแนน)
7.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">การเก็บ ขนมูลฝอยทั่วไป</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	10		<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารแสดงมาตรฐานวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานเก็บขน มูลฝอยทั่วไป (5 คะแนน) - รายงาน/แผนงานการดำเนินการเก็บ ขน มูลฝอยทั่วไปและปริมาณมูลฝอยทั่วไปที่เก็บขน (5 คะแนน)
8.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">การกำจัดมูลฝอยทั่วไป</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	10		<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารแสดงมาตรฐานวิธีการและขั้นตอนการปฏิบัติงานกำจัดมูลฝอยทั่วไป (5 คะแนน) - รายงาน/แผนงานการดำเนินการกำจัดมูลฝอยทั่วไปและปริมาณมูลฝอยทั่วไปที่กำจัด (5 คะแนน)
ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์					
9.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">เฝ้าระวังผลกระทบจากการดำเนินการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	10		<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานหรือป้องกันผลกระทบจากการคัดแยก เก็บขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป (5 คะแนน) - เอกสารแสดงผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง เช่น คุณภาพน้ำใต้ดิน บริเวณสถานที่กำจัด คุณภาพอากาศจากเตาเผามูลฝอยทั่วไป เป็นต้น (5 คะแนน)
10.	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ประเมินผลกระบวนการคัดแยกเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป</div> <div style="text-align: center;">↓</div>	☐ ดำเนินการ ☐ ดำเนินการ	10		รายงานผลการวิเคราะห์และประเมินผลกระบวนการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยทั่วไป

ชั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (B)	หลักฐาน
11.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	5		เอกสารแสดงข้อเสนอแนะ/ แนวทาง/แผนการดำเนินงาน ปรับปรุงแก้ไข
รวมคะแนน			100		

องค์ประกอบที่ 7 การวัดผลลัพธ์ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

คำชี้แจง : ให้พิจารณาผลการดำเนินงานที่เป็นจริงตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และระบุคะแนนในช่อง “คะแนนที่ได้ (C)”

ข้อ	ประเด็นการวัดผล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (C)
1	<p>มีการลดปริมาณและการคัดแยกมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>1.1 การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ / กิจกรรมการอบรมให้ความรู้ / สร้างความเข้าใจ และความตระหนักเกี่ยวกับการลดปริมาณ / การคัดแยกมูลฝอยทั่วไป ด้วยหลักการ 3Rs ได้แก่ การลดปริมาณการใช้ (Reduce) การใช้ซ้ำ (Reuse) การนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) โดยดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ชุมชน (5 คะแนน)</p> <p>- จำนวนชุมชนทั้งหมดในพื้นที่ (A)ชุมชน</p> <p>- จำนวนชุมชนที่มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ฯ (B)ชุมชน</p> <p style="text-align: center;">คิดเป็นคะแนน $(B \times 5) = \dots\dots\dots$คะแนน A</p> <p>1.2 ชุมชนดำเนินกิจกรรมการลด/การคัดแยก/การใช้ประโยชน์จากมูลฝอยอย่างยั่งยืน (ยังคงดำเนินการอยู่) (15 คะแนน)</p> <p>- จำนวนชุมชนทั้งหมดในพื้นที่ (A)ชุมชน</p> <p>- จำนวนชุมชนที่มีดำเนินกิจกรรมฯ (B)ชุมชน</p> <p style="text-align: center;">คิดเป็นคะแนน $(B \times 15) = \dots\dots\dots$คะแนน A</p> <p>1.3 มีชุมชนต้นแบบด้านการลด/การคัดแยก/การใช้ประโยชน์จากมูลฝอยซึ่งสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้หรือขยายผลให้กับชุมชนอื่นได้ อย่างน้อย 1 ชุมชน (10 คะแนน)</p>	30	
2	<p>มีระบบบริการเก็บ ขน มูลฝอยทั่วไป ซึ่งรถขนมูลฝอยทั่วไปจะต้องได้มาตรฐานด้านสุขลักษณะ</p> <p>2.1 มีการเก็บ ขน มูลฝอยได้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดและไม่มีมูลฝอยตกค้าง</p>	20	

ข้อ	ประเด็นการวัดผล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (C)
	<p>(10 คะแนน)</p> <p>2.2 รถเก็บขนมูลฝอยมีลักษณะมิดชิดสามารถป้องกันการปลิวห่่นและการรั่วไหลของน้ำชะมูลฝอย และมีการดูแลบำรุงรักษารถเก็บ ขน มูลฝอยให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีอย่างสม่ำเสมอ (5 คะแนน)</p> <p>2.3 มีการป้องกันเหตุรำคาญหรือการร้องเรียนจากการเก็บ ขนมูลฝอย (5 คะแนน)</p>		
3	<p>3.1 มีการบำบัด/กำจัดมูลฝอยทั่วไปอย่างถูกสุขลักษณะ และได้มาตรฐานตามหลักวิชาการ ด้วยเทคโนโลยีต่างๆ ได้รับการออกแบบอย่างถูกต้องและสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างน้อยประกอบด้วย (25 คะแนน)</p> <p>3.1.1 การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีระบบป้องกันการปนเปื้อนน้ำใต้ดิน - มีการบดอัดมูลฝอยและปิดทับด้วยดินหรือวัสดุกลบทับรายวันอย่างสม่ำเสมอ ไม่เกิดผลกระทบ เช่น กลิ่น สัตว์พาหะนำโรค และการปลิวของมูลฝอย เป็นต้น - มีระบบบำบัดน้ำเสียและระบบระบายก๊าซจากหลุมฝังกลบ - ระบบอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี <p>3.1.2 การเผาในเตาเผา</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการเผามูลฝอยตามอุณหภูมิที่กำหนด (ไม่น้อยกว่า 850 องศาเซลเซียส) - มีระบบป้องกันมลพิษทางอากาศที่มีประสิทธิภาพ - ระบบอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี <p>3.1.3 การหมักทำปุ๋ย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบบอยู่ในสภาพดี ถูกสุขลักษณะ - มีการบำบัดน้ำชะมูลฝอย น้ำเสียจากสถานที่คัดแยกและสถานที่หมักทำปุ๋ยให้ได้คุณภาพมาตรฐานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง - ไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลงพาหะนำโรค <p>3.2 มีการป้องกันเหตุรำคาญจากสถานที่กำจัด เช่น ฝุ่น กลิ่น เสียง สัตว์และแมลงพาหะนำโรค เป็นต้น (5 คะแนน)</p> <p>3.3 การติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากสถานที่กำจัดตามประเภทเทคโนโลยีที่ใช้กำจัด (20 คะแนน) เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล มีการตรวจสอบการปนเปื้อนน้ำใต้ดินจากบ่อตรวจสอบการปนเปื้อนของน้ำใต้ดิน (Monitoring Well) - การเผาในเตาเผา มีการตรวจวัดคุณภาพอากาศเสีย เป็นต้น 	50	
	รวมคะแนน	100	

แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation : EHA)

ประเด็นงานที่ 4.2 การจัดการมูลฝอยติดเชื้อ รหัสการรับรอง EHA : 4002 มีมาตรฐานการปฏิบัติงานระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม (Standard Operating Procedure : SOP) ที่เกี่ยวข้องจำนวน 1 กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

องค์ประกอบที่ 6 การจัดการกระบวนการ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ตารางที่ 1 แสดงข้อกำหนดเงื่อนไขการ “ผ่าน” เกณฑ์กระบวนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

ผ่าน	มีการดำเนินงานตามแผนภูมิการทำงานตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 - 11 มีคะแนนรวม 60 คะแนนขึ้นไป และมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของขั้นตอนลำดับที่ 1 - 11
ไม่ผ่าน	ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

ตารางที่ 2 แสดงการแจกแจงคะแนนของกระบวนการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ

ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อความ “ดำเนินการ” หรือ “ไม่ดำเนินการ” ในช่อง “ผลการประเมิน” และระบุคะแนนที่ได้ในช่อง “คะแนนที่ได้ (B)” โดยพิจารณาให้คะแนนตาม “หลักฐาน” ที่ปรากฏ กรณี “ไม่ดำเนินการ” ระบุคะแนนที่ได้เป็น “0 ”

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (B)	หลักฐาน
ระยะเตรียมการ					
1.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	5		เอกสารคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ
ระยะดำเนินการ					
2.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	10		1. สถานการณ์การจัดการ (เก็บ ขน และกำจัด) ในปัจจุบัน (3 คะแนน) 2. จำนวนแหล่งกำเนิด (2 คะแนน) 3. ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อแบ่งออกเป็นแต่ละแหล่งกำเนิด โดยจัดทำเป็นฐานข้อมูลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ (3 คะแนน) 4. ทะเบียนสถานบริการสาธารณสุขและแหล่งกำเนิดอื่นๆ ที่เป็นปัจจุบัน (2 คะแนน)

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (B)	หลักฐาน
3.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	10		เอกสาร/รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่/ปัญหาอุปสรรค/ความพร้อมและความเป็นไปได้ในการจัดระบบบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ
4.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	5		รายงาน/เอกสารแสดงข้อสรุปการตัดสินใจผู้บริหาร/นโยบายที่แสดงถึงการเลือกแนวทางจัดบริการเก็บขน/กำจัด
5.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	5		เอกสารข้อมูลประกอบการจัดทำร่างข้อกำหนดหรือเทศบัญญัติหรือข้อกำหนดของท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535
6.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	5		มีรายงาน/แผนงานการควบคุมกำกับ การดำเนินการคัดแยก เก็บรวบรวมเคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการการสาธารณสุข
7.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	20		- รายงาน/แผนงานการดำเนินการเก็บ ขน มูลฝอยติดเชื้อปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่เก็บขน (10 คะแนน) - แผนการ/วิธีการ/ผลการตรวจติดตามควบคุมกำกับการณ์ (10 คะแนน)

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (B)	หลักฐาน
8.	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> การกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ↓ </div>	☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	20		<ul style="list-style-type: none"> - รายงาน/แผนงานการดำเนินการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อและปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่กำจัด(10 คะแนน) - แผนการ/วิธีการ/ผลการตรวจติดตามควบคุมกำกับการกำจัด (10 คะแนน)
ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์					
9.	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> ฝ้าระวังผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการคัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการการสาธารณสุข และกระบวนการจัดการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอย ↓ </div>	☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	5		เอกสารการแจ้งผลกระทบฯ หรือเอกสารผลการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม
10.	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> ประเมินผลการควบคุมกำกับการคัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการการสาธารณสุข และกระบวนการจัดการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ↓ </div>	☐ ดำเนินการ ☐ ดำเนินการ	10		<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการดำเนินงาน และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการคัดแยก เก็บรวบรวม เคลื่อนย้าย และกำจัดภายในสถานบริการการสาธารณสุข (5 คะแนน) - รายงานผลการวิเคราะห์และประเมินผลกระบวนการจัดการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ (5 คะแนน)
11.	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 20px; padding: 10px; text-align: center;"> ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงาน </div>	☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	5		แผนงาน/โครงการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานมูลฝอยติดเชื้อ
รวมคะแนน			100		

องค์ประกอบที่ 7 การวัดผลลัพธ์ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

คำชี้แจง : ให้พิจารณาผลการดำเนินงานที่เป็นจริงตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และระบุคะแนนในช่อง “คะแนนที่ได้ (C)”

ประเด็นการวัดผล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (C)
<p>1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อครอบคลุมสถานบริการสาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายในพื้นที่ โดยรูปแบบต่างๆ ได้แก่ ดำเนินการเอง มอบให้ผู้อื่นดำเนินการ อนุญาตให้เอกชนดำเนินการโดยทำเป็นธุรกิจ</p> <p>จำนวนสถานบริการสาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายทั้งหมดในพื้นที่ (A)แห่ง จำนวนสถานบริการสาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่ได้รับการบริการในพื้นที่ (B).....แห่ง</p> <p>คิดเป็นคะแนน $(\frac{B \times 40}{A}) =$คะแนน</p>	40	
<p>2. มูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง</p> <p>2.1 จำนวนสถานบริการสาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายทั้งหมดในพื้นที่ (A)แห่ง จำนวนสถานบริการสาธารณสุขและห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายที่ได้รับการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อในพื้นที่ (B).....แห่ง</p> <p>คิดเป็นคะแนน $(\frac{B \times 30}{A}) =$คะแนน (30 คะแนน)</p> <p>2.2 ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อทั้งหมดในพื้นที่ (A)กิโลกรัม/ตันต่อวัน ปริมาณมูลฝอยติดเชื้อที่ได้รับการกำจัดในพื้นที่ (B)กิโลกรัม/ตันต่อวัน</p> <p>คิดเป็นคะแนน $(\frac{B \times 30}{A}) =$คะแนน (30 คะแนน)</p>	60	
รวมคะแนน	100	

แบบประเมินมาตรฐานคุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Environmental Health Accreditation : EHA)

ประเด็นงานที่ 4.3 การจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน รหัสการรับรอง EHA : 4003 มีมาตรฐานการปฏิบัติงานระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อม (Standard Operating Procedure : SOP) ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1 กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

องค์ประกอบที่ 6 การจัดการกระบวนการ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

ตารางที่ 1 แสดงข้อกำหนดเงื่อนไขการ “ผ่าน” เกณฑ์กระบวนการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

ผ่าน	มีการดำเนินงานตามแผนภูมิการทำงานตั้งแต่ขั้นตอนที่ 1 - 11 มีคะแนนรวม 60 คะแนนขึ้นไป และมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของขั้นตอนลำดับที่ 1 - 11
ไม่ผ่าน	ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

ตารางที่ 2 แสดงการแจกแจงคะแนนของกระบวนการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง หน้าข้อความ “ดำเนินการ” หรือ “ไม่ดำเนินการ” ในช่อง “ผลการประเมิน” และระบุคะแนนที่ได้ ในช่อง “คะแนนที่ได้ (B)” โดยพิจารณาให้คะแนนตาม “หลักฐาน” ที่ปรากฏกรณี “ไม่ดำเนินการ” ระบุคะแนนที่ได้ เป็น “ 0 ”

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (B)	หลักฐาน
ระยะเตรียมการ					
1.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	5		เอกสารคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน
ระยะดำเนินการ					
2.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	10		1. แหล่งกำเนิดที่สำคัญ (3 คะแนน) 2. ประเภทมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน (3 คะแนน) 3. ปริมาณมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนที่เกิดขึ้นหรือเก็บรวบรวมได้ (4 คะแนน)

ขั้นตอนที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (B)	หลักฐาน
3.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	10		เอกสาร/รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนในพื้นที่/ปัญหาอุปสรรค/ความพร้อม และความเป็นไปได้ในการจัดระบบบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน
4.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	5		รายงาน/เอกสารแสดงข้อสรุปการตัดสินใจผู้บริหาร/นโยบาย ที่แสดงถึงการเลือกแนวทางจัดบริการเก็บ ขน/กำจัด
5.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	10		เอกสารข้อมูลประกอบการจัดทำร่างข้อกำหนดหรือ เทศบัญญัติ หรือข้อกำหนดของท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535
6.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	10		- เอกสารแสดงมาตรฐานวิธีการคัดแยก (5 คะแนน) - ภาพถ่ายแสดงจุดรวบรวมมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนในชุมชน (5 คะแนน)
7.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ดำเนินการ	15		- รายงาน/แผนงานการดำเนินการเก็บ ขน มูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนและปริมาณมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนที่เก็บขน (5 คะแนน) - แผนการ/วิธีการ/ผลการตรวจติดตามควบคุมกำกับการเก็บ ขน (5 คะแนน) - ปริมาณมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนที่เก็บได้แยกตามประเภท (5 คะแนน)

ขั้นตอน ที่	ผังกระบวนการ	ผลการประเมิน	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้ (B)	หลักฐาน
8.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ ดำเนินการ	10		<ul style="list-style-type: none"> - รายงาน/แผนงานการดำเนินการ/วิธีการกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนและปริมาณมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนที่กำจัด (4 คะแนน) - แผนการ/วิธีการ/ผลการตรวจติดตามควบคุมกำกับการกำจัด (3 คะแนน) - ปริมาณมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนที่ส่งกำจัด หรือ ปริมาณที่เก็บกักเพื่อรอส่งกำจัด (3 คะแนน)
ระยะติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์					
9.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ ดำเนินการ	10		ผลการติดตามตรวจสอบระบบการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนตามมาตรฐาน
10.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ ดำเนินการ	10		รายงานผลการวิเคราะห์และประเมินผลกระบวนการจัดบริการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน
11.		☐ ดำเนินการ ☐ ไม่ ดำเนินการ	5		แผนงาน/โครงการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการดำเนินงานมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน
รวมคะแนน			100		

องค์ประกอบที่ 7 การวัดผลลัพธ์ คะแนนเต็ม 100 คะแนน

คำชี้แจง : ให้พิจารณาผลการดำเนินงานที่เป็นจริงตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และระบุคะแนนในช่อง “คะแนนที่ได้ (C)”

ประเด็นการวัดผล	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้ (C)
1. มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์/กิจกรรมในการอบรมให้ความรู้ สร้างความเข้าใจในการคัดแยกมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	10	
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบเก็บรวบรวมมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายครอบคลุมชุมชนในพื้นที่ จำนวนชุมชนทั้งหมดในพื้นที่ (A)แห่ง จำนวนชุมชนที่ได้รับบริการเก็บรวบรวมในพื้นที่ (B)แห่ง คิดเป็นคะแนน $(\frac{B \times 30}{A}) = \dots\dots\dots$ คะแนน	30	
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสถานที่เก็บกักมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างถูกสุขลักษณะ	30	
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบส่งต่อไปยังสถานที่กำจัดที่ถูกสุขลักษณะและได้รับอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม	30	
รวมคะแนน	100	

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

Environmental Health

Environmental Health

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข